

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๓๐ พ.ค. 2554	20	7237	5

ใน

สมัยของพระเจ้าบุญมาเมือง เจ้าผู้ครองนครลำพูน องค์ที่ 2 (พ.ศ.2358-2370) ถือได้ว่านครลำพูนมีการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะการติดต่อค้าขายกับกลุ่มพ่อค้าชาวพม่าหรือเงี้ยว

ปี พ.ศ.2369 ช่วงปลายสมัยของพระเจ้าบุญมาเมือง เจ้าผู้ครองนครลำพูน องค์ที่ 2 ต่อต้นสมัยของเจ้าหลวงน้อยอินทร์ เจ้าผู้ครองนครลำพูน องค์ที่ 3 (พ.ศ.2370-2381) ได้มีการติดต่อค้าขายกับชาวอังกฤษ ซึ่งขยายอาณาเขตเข้ามายึดครองพม่า ทำให้เขตแดนของล้านนาติดต่อกับเขตแดนอังกฤษ ส่งผลให้ชาวอังกฤษเดินทางเข้ามาค้าขายในดินแดนล้านนา

ปี พ.ศ.2371เจ้านครลำพูน ได้ส่งหนังสือไปยังข้าหลวงอังกฤษที่เมืองเมะละแหม่ง โดยเชิญให้ข้าราชการอังกฤษเดินทาง

พ่อค้าเงี้ยวในลำพูน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	10 พ.ค. 2554	20	7237	5

มายังนครลำพูน จนปี พ.ศ.2372 ดร.ริชาร์ดสัน (Richardson) ข้าราชการอังกฤษประจำประเทศพม่า ได้เดินทางเข้ามาพร้อมกับกลุ่มพ่อค้าชาวเงี้ยว 12 คน มาถึงนครลำพูนเพื่อเจรจาซื้อโคและกระบือ หลังจากนั้น ดร.ริชาร์ดสัน ก็ได้เดินทางไปมาระหว่างพม่ากับล้านนาอีกหลายครั้ง เพื่อติดต่อค้าขายรวมถึงการสำรวจเส้นทางที่จะไปยังจีนตอนใต้

เนื่องจากหัวเมืองมอญที่อังกฤษยึดจากพม่านั้นเป็นเขตที่อุดมไปด้วยไม้สัก ดังนั้นจึงมีชาวอังกฤษตั้งโรงเลื่อยขึ้นที่เมืองเมะละแหม่ง เพื่อเลื่อยไม้ไปขายต่างประเทศ ต่อมาเมื่อกิจการทำไม้ได้ขยายตัวมากขึ้น ทำให้คนในบังคับของอังกฤษ ได้เข้ามาทำไม้อยู่ในลำพูน ดังมีเอกสารในรัชกาลที่ 3 ว่า เมื่อ พ.ศ.2385 (สมัยเจ้าหลวงธรรมลังกา) มีหนังสือจากเจ้าพระยาจักรีมาถึงหัวเมืองฝ่าย

เหนือแจ้งว่า พวกมอญ เงี้ยว (พม่า) อังกฤษ เคยซื้อไม้ตามเขตชายแดนภาคเหนือ โดยได้ขอเข้าไปตัดไม้ในป่าแขวงเมืองตาก เมืองเชียงใหม่และเมืองลำพูน ทำให้ลำพูนกับเมะละแหม่งมีการติดต่อค้าขายกันมากขึ้น ในช่วงเวลานี้มีพ่อค้าชาวเงี้ยวเดินทางเข้ามายังเมืองลำพูนอีกหลายกลุ่ม นอกจากการทำไม้แล้วพ่อค้า

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่	10 พ.ค. 2554	20	723/7	5

เจียวยังมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนโดยใช้เงินแถบ หรือ เงินรูปของอินเดีย ช่วงปี พ.ศ.2404-2426 มีการทำป่าไม้ในลำพูนของพ่อค้าเจียวบางกลุ่มกับเจ้านายเมืองลำพูน จนถึงช่วงที่พม่าตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ บริษัทของอังกฤษในพม่าได้ทำการทำไม้ ทำให้พื้นที่ป่าของพม่าลดลง ส่งผลให้เข้ามาทำป่าไม้ในล้านนา โดยปี พ.ศ.2432 บริษัท บริติช บอร์เนียว จำกัด และ พ.ศ.2335 บริษัท บอมเบย์ เบอร์มา ได้เข้ามาตั้งบริษัทอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำกว๋องด้านทิศตะวันออกตรงข้ามวัดพระธาตุหริภุญชัย ซึ่งกลุ่มคนเจียวที่ทำงานให้กับบริษัท บอมเบย์ เบอร์มา ลำพูน ได้ชักชวนกลุ่มพ่อค้า ซึ่งเป็นเครือญาติให้เข้ามาค้าขายในเมืองลำพูน

กลุ่มพ่อค้าเจียวที่ถูกชักชวนเข้ามาค้าขายในลำพูนนั้น ได้

อย่างไรก็ตามกลุ่มพ่อค้าเจียว ซึ่งมีบทบาทมากกว่ากลุ่มพ่อค้าจีนในสมัยนั้น ได้สร้างความสัมพันธ์กับคนพื้นเมือง โดยได้แต่งงานอยู่กินและมีลูกหลานสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ซึ่งปัจจุบันก็ยังคงมีกลุ่มลูกหลานชาวเจียวอาศัยอยู่ในเมืองลำพูน ต่างจากกลุ่มคนจีนซึ่งมีการผสมผสานกับกลุ่มคนเมืองและคนยอมน้อยมาก จะนิยมแต่งงานอยู่กินกับกลุ่มคนจีนด้วยกัน เนื่องจากมีวัฒนธรรมและประเพณีเฉพาะของคนจีนเอง

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00057

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เสียงใจป๋อ	10 พ.ค. 2554	20	723.7	5

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	10 พ.ค. 2554	20	7237	5

ตั้งร้านค้าอยู่บนถนนอินทโยนยศ ตั้งแต่บริเวณจวนข้าหลวงเรื่อยไปจนถึงหลังวัดพระธาตุหริภุญชัย เปิดเป็นร้านค้าขายสินค้าประเภทยาสมุนไพร ขายเครื่องเทศ ดินทองรูปพรรณ ออกเงินกู้ รวมไปถึงการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินแถบ (รูป) กับคนพื้นเมืองลำพูน

นอกจากนั้นยังมีกลุ่มพ่อค้าเงี้ยว เข้ามาอาศัยและตั้งบ้านเรือนอยู่ในย่านบ้านสันป่ายางหน่อม เหมืองง่า เขตวันและป่าเล้าขายยาสมุนไพรและเครื่องเทศ โดยใช้วิธีเร่ขายไปตามหมู่บ้านต่างๆ รอบเมืองลำพูน ขณะเดียวกันในด้านศาสนา กลุ่มพ่อค้าเงี้ยวยังได้ร่วมกันสร้างวัดขึ้นมามากหลายแห่ง ซึ่งมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมพม่า เช่น วัดมณฑลเจดีย์ (วัดสุพรรณรังษี) โดยมีเจ้าอาวาสและพระลูกวัดเป็นชาวพม่า

ปัจจุบันสถาปัตยกรรมของชาวเงี้ยวที่หลงเหลือมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ เจดีย์วัดเหมืองง่า และมณฑปวัดเขตวันหนองหนู ซึ่งให้ช่างชาวพม่าชื่อ โม่ส่วย เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง

อย่างไรก็ตามกลุ่มพ่อค้าเงี้ยว ซึ่งมีบทบาทมากกว่ากลุ่มพ่อค้าจีนในสมัยนั้น ได้สร้างความสัมพันธ์กับคนพื้นเมือง โดยได้แต่งงานอยู่กินและมีลูกหลานสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ซึ่งปัจจุบันก็ยังคงมีกลุ่มลูกหลานชาวเงี้ยวอาศัยอยู่ในเมืองลำพูน ต่างจากกลุ่มคนจีนซึ่งมีการผสมผสานกับกลุ่มคนเมืองและคนยองน้อยมาก จะนิยมแต่งงานอยู่กินกับกลุ่มคนจีนด้วยกัน เนื่องจากมีวัฒนธรรมและประเพณีเฉพาะของคนจีนเอง

ดังนั้นอาจเรียกได้ว่า กลุ่มคนเงี้ยวที่เข้ามาค้าขายในลำพูนมีส่วนสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของเมืองลำพูนในเวลาต่อมา เชื้อสายของคนลำพูนรุ่นหลังๆ จึงสืบเชื้อสายมาจากชาวเงี้ยวไม่น้อยไปกว่ากลุ่มคนยอง แต่อย่างไร

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00057

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่โพสต์	10 พ.ค. 2554	20	7237	5

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th